

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő **Benczúr Sándor**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hova az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČÁR.
Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Szent István.

(B. J.) Ünnepet ül a nemzet, első és szent királyának ünnepét. E nemzeti ünnep egy a szentet, mint a királyt méltán megilleti, mert a 900 éve fennálló magyar királyság, így a magyar állam létesítője Szent István volt.

Szent István működését és alkotásának nagyságát megértendő vessünk egy pillanatot a magyarságnak szent István előtti viszonyaira.

A magyarság 896-ban elfoglalta a jelenleg is birt államot, melyet kalandozásai révén ismert, mert a németországi kronikások 850—860 között, a magyarok rabló támadásairól már említést tesznek. Tudvalevő pedig, hogy ezen időben a magyarság, a jelenlegi Moldva és Oláhország sikkjain tanyázott, így kóborló csapatok csak is a Duna völgyén hatolhattak Németországba. A szomszédainak örökös nyomása alatti harciassá edződött faj, az új és szép hazába nem tudott megnyugodni, harci erényét, részben mint szövetséges, zsoldos részben mint kalandor csapat, a római műveltség és gazdaság utódját képező kelet római birodalomban, valamint az éppen nemzeti jégecesedés korszakát élő germán és szláv államokban, a könnyelven kóborló hadjáratoknak nevezett, rabló hadjáratokban, gyakorolta.

E hadjáratok az azokban részt vevőkre haszonnal jártak, mert míg egyrészt a nemzet ifjúsága ezen harcokban képezte ki magát a hadviselésben, másrészt az akkori kor harci szokásaival járó rablás, aranyban ezüstben, vala-

mint a számos elhurcolt rabszolgákban, gazdag zsákmányt nyújtott. Ezen rabló hadjáratok azonban, nemcsak az egységes központi hatalom kifejlődését gátolták, de Európa népeiben az önvédelem és megtorlás eszméjét is felkeltették, e kettős cél folytán létesült szövetség, azon veszélynek tette ki, a teljesen idegen, szláv és german népek közé ékelt magyarságot, hogy éppen úgy megsemmisíti őt mint 803-ban Nagy Károly az avarokat megsemmisítte.

A számos vereség mind Taksony alatt mind szűkebb és szűkebb körre szorította a kóborló hadjáratok terét, majd Géza erélyes uralkodása alatt ezek meg is szűntek, de a magyar ennek dacára, Európa összes népeivel szemben ellenségként állott, kinek letétele, szövetséges hiányában, csak időhöz volt kötve. A szövetség szükségét Géza vezér felismerte, és fiának Istvánnak nőt, és, az ő uralkodása alatt megkezdődött nemzeti átalakításhoz munkatársat, a német császárral rokonságban állott Henrik bajorherceg Gizella nevű leányában keresett és talált.

Szent István trónra léptével 997 az eddigi minden tekintetbeni lanyha irány megváltozott. István éle selméjével mindjárt belátta, hogy a magyar nemzet, Európa népei sorában csak úgy foglalhat helyet, ha a kereszténységre tér, és egy minden tekintetben felüggeletlen központi hatalommal rendelkezik.

Egyik feladat sem volt könnyű, mert a nemzet nagy tömegének a keresztény hitre való térítése, — bárha a rabszolgaként elhurcolt, és

a magyarság között megtelepedett, s vallásukat és előbbi foglalkozásukat szabadon gyakorló keresztények, a talajt az áttérésre nagyban előkészítették, sőt a főurak közül is többen a kereszténységet már felvették, — éppen a kereszténységnek akkori nemzetközi természetéből kifolyólag, magyar fajt, már kezdetől fogva jellemző nemzeti vonás, nagy részbeni megtagadásával járt. Ennél is nagyobb nehézséget okozott a központi kormányhatalom megteremtése. Az évszázados törzs szerkezet, mely a honfoglalás után is nemcsak hogy megléte tartva de, az új baza is, a törzsek szerinti beosztás megtartása mellett lett felosztva, a törzset, különösen pedig a törzsfőt, úgy békében mint háboruban, oly jogokkal ruházta fel, melyek határozottan a felségi jogok közé sorolható, így kizárólag az államfő jogait kell hogy képezzék. Könnyű elképzelnünk, hogy minden törzsfőnök, a maga jogához szívósan ragaszkodott. Számos törzsfőnök a központi kormányhatalomnak a törzsfőnöki jogot megszüntetését célzó intézkedésébe, nem tudván megnyugodni a központi kormányhatalom, a királyság ellen fegyvert fogott. Ez képezi inkább alapját a szent István uralkodása alatt fegyveres kézzel elfojtott forradalmaknak, nem a kereszténység erőszakos terjesztése, amely csak jogcím volt a lázadásra, hisz az egyik fellázadt törzsfő Gyula vezér keresztény volt, így a kereszténység terjesztése, a fegyverfogásra aligha bírta.

Szent István, szívóskitartásával mindkét kitűzött célját elérte. Uradalma alatt a kereszt-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZAJA.

A kis diák szíve.

— Egy színész albumából. —

Négyen valának kis szobádban:
Te, két gavallér s egy diák.
Sok bókot mondtak ők tenéked:
Hogy te vagy a legszebb virág!

Hangod meg termedted remek, s hogy
Te nélküled nincs szép világ,
Te vagy mindennek életője. . . .
Csak hallgatott a kis diák.

Fényképeid szoba kerületek.
„Vajjon minő lesz? Sikerült?”
„A szépnak mása szép lehet csak!”
. . . . A kis diák hallgatva ült.

„Ezret veszek belőle és majd
Falam velük beagatom!”
A kis diák magában így szólt:
„Hja, telik erre a vagyon.”

„Én is veszek, de kártyavárat
Rakok belőle, jó magast,
Mely mint a szerelem örökké
A lányiszobában meg nem marad.”

Hallgatva ült a kis diák ott. . .
Légnár, szabadítsd el veled!
Szívébe zárja kepedet ő
És soha, sohasem feled!

Végyváry Ferencz.

Búcsüköny.

Mottó: „Menjünk tova, szívünk ketté szakadt.
S egyiknek ah! . . . a fájó rész maradt.”

— Jó reggelt Nagyságos Asszonyom!
Lonkayné megfordult és olyan könnyedén felkacagott, mint aki egyáltalán nincs meglepetve.

— Gondoltam, hogy maga az, — mondotta egyszerűen és kezet nyújtott a férfi felé, — tegnap értesültem megérkezéséről és számítottam arra, hogy mihelyt szalonképessé varázsolja a pihenés nyugalma, hát meglátogat. Annyival is inkább, — tette hozzá gunyosan, mert kíváncsi volt tudni, vajjon az a rég elhagyott leány nem lett-e békázöld a csalódás fájdalomtól? . . . eh nem!

Kacagott! Olyan volt a nevetése, mint egy pajzán madárdal. A kicsiny selyemkendőt lebontotta fejről ártatlan hiúságból, hogy lássa a férfi, mily előnyösen változott a szintelen gyermekarc; haja ragyogott a felkelő nap fényében és rózsaszín bőre csodásan átpirult a nyári regg kellemes hevével. Egy kissé távolabb

lépett, hogy a duslevelű falomb árnyékot vessen reá, aztán újra felkacagott.

— Romantikus találkozás! hanem azt meg kell vallanom, hogy sokkal hódítóbb most, mint mikor még nekem személyesítette a tökéletes férfiszépséget!

— Margit!

— Ugyan ne legyen szentimentális és mindenekelőtt kikérem magamnak, hogy csak egy bizalmasan a nevemen szólítgasson! Olyanformán cseng, mintha az elmosódó régmúltból hallucinálnék . . .

A férfi szótlan csodálattal uézte a gyönyörű alakot amint elfogulatlanul, hajlékony mozdulatokkal folytatta a rózsafaoltást. Kicsiny keze ügyesen kötözgette be a megszézt galyakat s a szuró s alkalmatlan töviseket levagdosta ledobta őket a földre.

— Ez már az utolsó tő! — mondotta biztatólag, — ha megvárja, míg elkészülök, akkor elvezethetem a vadszőlő lugasba, ahol esetleg megreggelizhetünk duetteban! De azért én ajánlatosabbnak tartanám, ha most egyelőre magamra hagyja és csak délután jönne, a mikor a férjem is itthon van!

Ellenállhatatlanságának öntudatában kacéran nézet társa szemé közé, reggeli pongyolájában, a könnyű, átlátszó csipkedisszel olyan képet nyújtott, aminőt csak egy ihlet festő élvezhet teremő képzeletében. Némán várt egy pillanatig a megbüvölt férfi válaszára, aztán újra megszólalt, mialatt kezével odamutatott egy csinos nádfontu kertiszékre.

ténység elérjett, a központi kormányzati hatalom, a törzsfőnökök megtörése mellett is létesült. Téves lenne azt hinnünk azonban, hogy szent István összes tevékenységét, ezen két, magában véve is, óriási horderejű alkotás kimerítette, alig van állami intézményünk, melynek gyökerét vagy csiréit szent István intézkedéseiben ne találjuk.

Szigoru intézkedései, és azoknak még szigorubb végrehajtásával elérte azt, hogy a korábbi nomád életet élő magyarság állandóan letelepült, így a nomád életből, a földművelésre tért át. A püspökségeket, a megyéket a vár (fő)ispánokat (comes) ő létesítette. A törzs eddigi birtokát, a törzs tulajdonának nyilvánította, a megmaradt egyéb területeket, korona jószágként birtokba vette, és azokon a teljesen szabad várjobbágyságot telepítette meg, e két intézkedése által, nemcsak a főúri, és a nemesi rend alakulásának alapját vetette meg, de a vár jobbágyságban, miután a birtokkal, a hadviselési kötelezettség járt, egy oly állandó, és a királyokhoz mindenkor hű hadsereget alapított, mely a főurak oligarhikus törekvésének, századokig ellenzője, majd megtörője lett. Az ipar és kereskedelem fejlesztése végett, a külföldi iparosokat — vendégek ospites, — telepítette le, mely telepekből a polgári elem fejlődött ki. Áldásos tevékenysége, a köz, magán és büntető törvények meghozására is kiterjedt. A királyi hatalom korlátozására felállított, s kezdetben csak véleményezési joggal bíró királyi tanács létesítésével az országgyűlés és annak a törvényhozói hatalomban részesezésének fundamentumát rakta le.

Kétségtelen, hogy szent István intézkedéseiben a külföldi, különösen a német és bajor mintát tartott a szemé előtt, de lángeszét jellemzi az, hogy minden intézkedésében a magyar nemzeti szellemnek tért engedett, így a külföldi mintát, a magyar nemzet és szellem erősítésére szolgált.

Hittérítői buzgalmaért, méltán avatta őt szentté az egyház, államférfiúi bölcsességét és teremő erejét, még késő századok után is bámuljuk és szent Istvánt nagyjaink, legnagyobbjai közé sorolva, emlékezetét szenté avatásának évfordulóján méltán ünnepeljük meg.

Petőfi emlékezete.

Valami fájdalommal és örömmel vegyes indulat járja át a szívem és tart fogva, mikor arról az ünnepéről írok, melylyel a Szarvason időző egyetemi ifjúság áldozott Petőfi halhatatlan emlékének. Fájdalom,

— Romod! szedje le róla azt a sok haszontalanságot, aztán emelje át a szegfűcsoporton a szívárványos kut mellé.

És miatt társa engedelmesen teljesítette a parancsot, Lonkayné előzékenyen helyet kínált intő ujjával.

— Istenem! hiszen maga megnémult a csodálatból — kiáltotta komikus páthosszal néhány pillanattal később, miután Romod hallgatása ingerlően hosszúra nyúlt. — Kérem, beszéljen! vallja be, hány megcsalt leány következett én utánam? . . . és miért nem vette nőül azt a vagyonos hölgyet, a kiért elhagyott? . . .

Az elegáns világi nyugodt komolysággal válaszolt de szavaiból bűnbánó bocánatkérés rezgett.

— Ha meggyönnék — kénytelen lenne feloldozni, de ne gyötörjön ilyesmivel. Hiszen maga boldog és ez a sorától fényes elégtétel. — ellentétben az én boldogtalansággommal! . . .

Olyan fájdalomosan sóhajtott, hogy megfagyott tőle a szép női arc kötekedő mosolya, aztán könnyőgőleg megragadta a puha fehér kezeket és elhalmozta szenvedélyes csókjaival.

De az asszony elhalványodó, rémült arccal vonta vissza kezét, a hangja észrevehető haraggal rezgett és a szeme véstjósólóan villámlott.

— Gyávaság! — szólt megvetően és belenezett mélyen az ifjú lángoló arcába. Ha én valaha így árultam volna el érzelmeimet, — nem becsülném magamat semmire! — és miért dicsekszik a boidogtalanságával?

hogy miért kellett éppen nekünk késnünk, Szarvas városának, mikor mindenki ünnepelt. Öröm, mert hisz nem maradt el vegleg. Egy kis része városunk társadalmának, a jogászság, vetette fel az ünnepély gondolatát és Szarvas közönsége örömmel emelte az ünnepély fényét, megjelenésével. Dicséret érte nektek, hazafias ifjak, kiknek szívében él a nagyok kegyeletos tisztelete s kikben felébredt a gondolat: üljük meg a kegyelet ünnepét; és dicséret nektek kikben visszhangra kelt e gondolat s kik közreműködéseikkel lehetővé tették annak megtartását!

Szép volt az ünnepély, méltó Petőfi emlékéhez. Az „Árpád“ díszterme zsufolásig megtelt. Száz és száz ember ajakáról szállt fel az ima: Isten áld meg a magyart! A himnus elnéklése után nt. Zvarinyi János lelkész lépett a közönség elé s tüzzel, nemes lelkesedéssel mondotta el szép beszédét. Rámutatott, hogy soha helyre nem hozható mulasztás terhelné Szarvas lakosságának lelkiismeretét, ha ez ünnepélyt meg nem tartotta volna. Köszönetet mond az ünnepély rendezőinek és élesen fordul azok ellen, kiknek kötelességük lett volna annak idején tenni, és a kik — hallgattak. Majd rátér beszédének tárgyára a nagy Petőfi-re, felémlítve sok olyan mozzanatot életéből, melyek eddig előttünk ismeretlenek voltak, köztük azt az utolsó előtti éjszakát, melyet a költő Szarvason a régi „Bárány“ vendéglő egyik szobájában töltött el kinos gondok között, s kegyeletos látogatását hajnali 4 órakor a temetőben Vajda Péter sírjánál.

A beszéd elhangzása után Nuszbek Sándor joghallgató szavalt el alkalmi odáját, gyönyörű képekben festve Petőfi halhatatlan költészetét. Majd Várady A. Petőfi a Hortobágyon, című melodramáját szavalt. Stein Ernő, hegedű kísérettel Schiff Izidor ügyvédjelölt zongorán Rohoska Géza tenor és cimbalmon Salac Elemér joghallgató. A szavaló erős, hajlékony hangja, a kísérek összhangzatos, szép játéka megragadta, leköttötte a közönség figyelmét.

Azután Micsey F. Györgyné, az itt időző szintársulat primadonnája, énekelte Petőfinek néhány megzenésített dalát, olyan kedvesen és szépen, a milyen szépek és kedvesek maguk azok a dalok, Petőfi költészetének gyémánt kövei. A rendezők hatalmas csokorral lepték meg a művészuót, a közönség pedig lelkes szünni nem akaró tapsal kérte a dalok megismétlését.

Az ünnepély ötödik pontja Fertig Alajos főgymn. tanár, mely tanulmányra valló, lelkesedéssel irt és előadott beszéde volt, melyben kitünő szerencsével tárgyalta Petőfi költészetét, mely úgy fakadt, a mely olyan szép, olyan egyszerű, mint a mezők virága.

A szózat elnéklésével délután fél órakor az ünnepély véget ért. Az egybegyűlt közönség széjjel oszlott, fellelkesülten kegyeletos érzéssel szívében. az iránt, ki annyira megérdemelte, hogy emlékét megünnepeljük. ki úgy tudott a szívhez szólni könnyed dallal és a ki úgy tudott meghalni nehéz halállal hazájáért.

HIREK.

— **Királyunk születés napja.** Ó felsége I. Ferencz József magyar király születésnapja alkalmából

ha emlékezik fogadalmi esküjére, amit olyan rutul megszegett, — nincs mit csodálnia ezen! Akkor még mindketten biztunk valami felsőbb hatalomban, ma már csak egyikünk hisz benne! . . .

A holoikat végigsimította reszkető kezével, mint egy lázbeteg; érezte, hogy az a nehezen elriugott szenvedély újra ébred, ha evvel a férfival együtt van, a kit annyiszor elátkozott és megsiratott. Hajdan bosszút akart állani, de gyenge volt hozzá és félénk leány, most az igazságos végzet hozta utjába a bátor asszonyt, aki gyáván megreitén a saját zivétől.

Romodó lehajolt, hogy felemelje a filigrán gyöngyháznycél műszert, melyet elejtett a remegő fehér kéz, amint parancsolóan a nyitott kertajtóra mutatott. A férfi halk „Isten hozzád“ -ot mondott és megindult. Felettük enyélő szellő ölelkezett az üdezőld falevéllél és megszóllalt a késve ébredt madarak dallamos énekpróbája; néhány megtépett felhőfoslány uszott az ég azurján, összeolvadva ezerszer megújuló alakban; a napsugár ragyogó fényvel aranyozta fodros szegélyüket ah! minden oly tündériesen káprázatos volt . . . az ég . . . a föld gyémántos harmateppije, és az asszony búcsúkönyve . . .

B. Masa.

e hó 18-án reggel 8 órakor az ág. ev. új templomban, az összes hatóság jelenlétében Nt. Zvarinyi János lelkész ur, magyar nyelvi Isteni tiszteletet tartott. D. e. 11 órakor pedig a róm. kat. templomban, szintén az összes hatóságok, s nagy számú s előkelő közönség jelenlétében Ft. Szirmay L. Árpád plébános ur tartotta meg a hálaadó Isteni tiszteletet. — Ugyanez alkalommal Kondoroson is úgy ág. ev. mint róm. kat. templomban az előjáróság s a lakosság (lenk részvétele mellett tartották meg a hálaadó Isteni tiszteletet.

— **Bucusi ünnepély.** A helybeli róm. kath. hitközség e hó 13-án tartotta évfordulati bucsu ünnepét vagyis a templom ünnepét. A kicsiny templom zsufolásig megtelt az ajtatoskódó hívek seregével, kiknek legnagyobb része a szent áldozathoz is járult. Az ünnepélyes misét Dr. Dunay Alajos B.-Szt.-Andrási plébános végezte nagy segédlettel. Az ünnepi szent beszédet Sztrojny Alajos segéd lelkész mondotta.

— **Színház látogatók figyelmébe.** Szarvas község Előjárósága 5737/99 szám alatt az alábbi felhívást bocsájtotta ki. A szarvasi járás főszolgabirójának 4561/99 sz. alatt kelt rendelete folytán ez uton is felhívjuk a színházba járó közönséget, hogy a nyári színikörben szem előtt tartandó tűzrendészeti alábbi óvintézkedésekre különös gondot fordítson, s a hatóság intézkedéseit ne csak szigoruan megtartani, de annak végrehajtásában minden tekintetében segédkezni is sziveskedjék.

1) A dohányzás, sőt csupán a rágyújtás is, az egész épületben bárhol — tehát a folyósókat sem véve ki, a legszigorubbban tiltatik.

2) A színpadra virágcsokrok dobálása tilos. A művészuóknak a közönség előismerése jeléül szánt koszoruk, csokrok stb. a nézőtér földszintjéről nyújtandók fel a színpadra.

3) Különös gond fordítandó az esetleges vész esetére szóló menekülési, jobbra vagy balra jelző táblácskákra.

Midőn ezen, a nagy közönséget is egyaránt érdeklő fontos felhívást közzé tesszük, egyuttal figyelmeztetjük a n. é. közönséget arra, hogy a tilalom ellen vétők, a tűzrendészeti kormány rendelet 30. §-a értelmében 2—50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

— **Ki akar a szegedi kiállításra menni?** A szarvasi járási gazdasági bizottság ez uton is értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a jövő hó 3—10-ike közötti időben Szegeden megtartandó mezőgazdasági kiállításra — társas kirándulást tervez. A netán részt venni óhajtok felkértenek hogy ebbeli szándékukat f. hó 25-ig az I-ső jegyzői irodában jelentsék be; hogy a rendező bizottság a kedvezményes vasuti jegyek mennyisége s a külön vonat előállítása iránt ideje korán intézkedhessen. A kirándulási határnap a jelentkezési határidő után fog megállapítani, s az elfogadott tervezet szerint a kirándulók a hajnali vonattal indulnak Szegedre, — s az nap este vissza is indulnak, s Orosházáról külön vonattal érkeznek haza.

A kiállítás napirendje.

Szeptember 3-án d. e. 10 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása ó fensége József főherceg kiállítási védnök által.

D. u. 2 órakor kiállítási lóverseny.

Esto 8 órakor művészestély a védnök tiszteletére a színházban.

Szeptember 4. és 5-én V. orsz. gazdasági kongresszus.

4-én déli 12 órakor délvidéki földművelők egyesületének közgyűlése.

4. 5. és 6-án orsz. méhészeti kongresszus.

5-én I. orsz. halászati kongresszus.

8. 9. és 10-én I. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus és kirándulások.

8-án d. u. 2 órakor díjugratás, lovasjáték, ügétőverseny a lóversenytéren.

9-én d. e. 9 órakor gazdaság tanítók kongresszusa.

10-én népiünnepély és cseléddíjazási

A kiállítás esténként villamfényvel világítva.

Szeptember 3. 6. és 9-én a kiállítási terület fényes kivilágítása 20,000 lampionnal.

Szeptember 4. 8. és 10-én este nagy tűzijáték.

— **Eljegyzés** Özv. Leleszi Kovács Ernőé szül. Dely Irént eljegyezte Batory Rezső fővárosi üzlet tulajdonos.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyi miniszter a szarvasi kir. járásbíróshoz végrehajtóvá Magyar Mihály, mármaros szigeti kir. törvénytészi iroda tisztet nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter O. I. áh D. e. m. e. t. e. r. szarvasi kir. adóhivatali tisztviselőt a szabadkai kir. adóhivatalhoz helyezte át.

— **A szarvasi tűzoltók diádala.** Lapunk előző számában kifejezést adtunk ama hitűnknek, hogy derék tűzoltóink a brassói tűzoltó versenyen is kifogják

vívni az egri nevet. Örömmel jelezhetjük, hogy a feltevéseinkben illetve hitünkben nem csalódtunk, mert derék tűzoltóink, versenytársaik közül habár nem is az első díjjal, de mégis kilettek tüntetve, általánosan ösmert ügyességük a messze távolban is feltűnést keltett. Tűzoltóink e hó 16-án este jöttek haza Brassóból, magukkal hozva a jutalmul kapott 3 drb. mászó lérlát. Az itthon maradt bajtársak zene szóval vonultak ki a szarvasi indóházhoz, s tüntetőleg fogadták ama bajtársikat kik a szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület eddigi jó hírnevét, elért diadalukkal öregbítették.

Halálozás. Dérczy Péter nyugalmazott huszár kapitány, f. hó 13 este jobb létre szenderült. A megsomorodott család a gyászszertartás alkalmából az alábbi gyászjelentést bocsátotta ki. Alólirottak ugy a maguk mint, a kiterjedt rokonság nevében megtört szívvel tudatjuk a legjobb férjnek, apának, apósának, nagyapának, testvérnek, sógorának és rokonnak Dérczy Péter, nyug. huszárcapitánynek élete 66-ik boldog házassága 29-ik évében f. hó 13-án este 7 órakor történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 15-én délután 3 órakor fogtak a gyászszobában a római kat. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a római kat. őtemetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. évi augusztus 16-án d. e. 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Özv. Dérczy Péterné, szül. Erhlich Karolin mint neje. Szabó Klárka, Szabó Lajoska, mint unokái. Szabó József mint veje. Özv. Ehrlich Urbáné, mint anyós. Dérczy Ferencz mint testvére. Róza, férj Szabó Józsefné, István, Ella, Imre, mint gyermekei. Id. Kamermayer Lénárd Haniel Antal, Deim János, Dr. Tobis Gyula, mint sógorai. Dérczy Ferenczné, szül. Paal Paulina, Özv. Dérczy Antalné, szül. Pauszka M. Deim Józsefné, szül. Ehrlich Friderika, Ehrlich Laura, Dr. Tobis Gynláné, szül. Ehrlich Szeréna, mint sógoróni.

A Diák-asztal pályázatai A Diákasztal-egyesület elnöksége a jövő iskolaévre most adta ki a pályázati hirdetést. A jövő évben megüresedik száz ingyenes, illetőleg féldíjas ebédhely, amelyet a választmány tölt be. A kérvényeket az elnökséghez kell címezni. Vigyázó Sándor gróf négy ingyenes ebéd- és vacsorahelyet tölt be. E helyekre csak keresztény egyetemi hallgatók pályázhatnak a gróf nevére címzett s az egyesület helyiségébe küldött folyamodással. Budapest főváros, Szabadka, Szatmár-Németi, Pozsony városok, Trencsén, Torontál, Ung és Háromszék megyék egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre szóló alapítványi helye is megtüresedik. E helyeket az illető városok polgármestere s a megyék alispánja tölti be. A folyamodást az illető törvényhatósághoz címezve, az illetékes világos megjelölésével az egyesülethez kell beadni. A kérvények bélyegtelenek; az első éveseknek érettségi bizonyítványt, a többieknek lecke-könyvet vagy másolatot és szegénységi bizonyítványt kell mellékelniök a folyamodáshoz. A beadás határideje szeptember 12-ike. A kiknek százötven forintot felül való ösztöndíjuk van, az alapszabályok értelmében nem kaphatnak ebéd- vagy vacsorasegélyt.

Színészet. Szombaton azaz tegnap este Jafet 12 felesége című vig operette került előadásra, melyről jövő heti számunkban számolunk be. Értésülésünk szerint a jövő heti műsor a következőleg van összeállítva. Vasárnap délután zóna előadásban „Petőfi ünnepe” este bérletben a „Titok.” Hétfőn zóna előadásul „Dreifuss kapitány.” Kedden Micseyné Bácskay J. és Szirmay O. felleptével, bérletben, „Kornevillei harangok.” Szerdán bérletben „Háló kocsik ellenőre.” Csütörtökön bérletben „Aruló.” Pénteken zóna előadásban „Peleskei nótárius.” Szombaton, bérlet szünetben, „Görög rabszolgá.” Vasárnap d. u. gyermek előadásul „Tündérlak Magyarországon” s este bérletben „Fekete Rigó.”

Pepiek itthon vannak már. A szarvasi első zenekar 3 hónapi külföldi körut után a napokban szerencsésen haza érkezett, s mint a tegnap este megtartott egyetemi ifjak mulatságán alkalmunk volt meggyőződni, ma is épp oly lankadatlan erővel s hévvel huzzák a talp alá valót, mint elméletiük előtt.

Hivatal vizsgálat. Járásunk főszolgabírója Dr. Kracsmarik János e hó 17-én Kondoros község házában az ügymenetet és kezelést megvizsgálván, a tapasztalt rend és pontosság felett, meglegedését nyilvánította.

Fürdés áldozata. Szeghalmi S. Grabenhoffer János szarvasi kereskedő könyvvivője f. hó 17-én este a színelőadás után több társával fürdeni ment, s görcs kapott a lábába, társai nem vették észre vergődését, s így bár jó uszó volt, mégis a körörszbe fullt. Temetése tegnap d. u. 4 órakor ment végbe pályatársainak nagy résztvétele mellett. Béke hamvira.

Dalok a zugból. Ez a szerényen hangzó pár szó lesz egy fiatal költő verskötetének a címe. A fiatal költő, kinek neve nemcsak megismeretes ugy az „Alföldi Híradó” megalapítása mint sok vers és tárcacikk révén, hanem a fővárosi előkelő lapok is szívesen tért nyitnak irodalmi munkásságának, Belencéresi Dezső, a kit lapunk olvasó közönsége is megkedvelt néhány kangukatos szép verse után. A verses könyv most van sajtó alatt; szerzőjük már szétküldte az előfizetési felhívást, melynek egy része így hangzik: „Többféle irányu verseimből állítottam össze könyvemet hogy olyanok lássanak a közönség, a milyek vagyok, s teljes egészében bírálhassa meg egyéniségemet és hala-

dásomat a kritika. E célból vettem be néhány ugy szólni gyermekkori versemet is könyvembe. A többi költemény is egy husz éves ifjú szívéből fakadt, és azért bocsátom a közönség s a kritika elé, hogy megtudjam: mi vagyok és mi lehetek, s szerzőjnek némi élvezetet másoknak azon versek olvasása, melyeket én olyan nagy gyönyörűséggel irtam meg.” A kik ismerik Belencéresi költészetét, erősen és méltán bizakodnak abban, hogy a „Dalok a zugból” ugy szerzőjnek, nint a megyének és a szarvasi iskolának, a melynek derék növendéke volt a fiatal költő, díszére fognak válni. Az előfizetéseket 1 frtjával szerzőnek (Budapestre, VIII. Külső Kerepesi-ut, 13. VIII. 4.) küldendők; a könyv szeptember hóban fog megjelenni s mint az előfizetők jelentkezése mutatja szokatlan nagy példányszámban. Belencéresi Dezsőt és könyvét jószívvel ajánlhatjuk.

Ebzárlat. Lapunk előző számában említett tettünk arról, hogy Szarvas községe és határára nézve, járásunk főszolgabírája által 40 napig tartó ebzárlat lett elrendelve, mely idő alatt az ebek vagy lánczon megkötve tartandók, esetleg szájkosárral látandók el. E rendelet dacára mégis lehet látni nem egy ebet szabadon kóborolni minden szájkosár nélkül. Az illetékes hatóság szives figyelmét ez uton is felhívjuk e visszáslapra.

Vadászat közben. Mind nagyobb arányokat ölt azon szerencsétlenség száma, a melyek vadászat közben — még a gyakorlott vadászat is — érik. Egy következményeiben szivrendítő esetről vesziünk most Zentáról hirt Rezsny Aurél, a város közseretében álló rendőrcapitány, a kit élete virágában szakította ki hitvese karjai közül és apró gyermekei mellől a halál, szintén vadászat közben esett áldozatául egy szerencsétlen véletlennek. Kocsiról leszalában akadt meg töltött fegyvere és a seretek testébe fúródván, néhány órai kínok után halálát okozták. A „Nemzeti” Balesetbiztosítási Részvénytársaság, a mely intézetnél csak hetek előtt biztosította magát Rezsny 40.000 koronára, a kárjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságból ejtett családnak a teljes biztosítási összeget. Most a midőn annyi idegen elem furakodik minden téren országunkba, szinte jóleső érzéssel konstantáljuk, hogy a „Nemzeti” az az intézet, a mely előzékeny eljárásával a közönség bizalmat maga felé vonzza. Csak a közelmúltban volt alkalmunk Szent-Miklós Kálmán miskolci árvaszéki úrnöknek és Vauvert Nils tordai cellulose-gyárigazgatónak a Rezsny élethez csaknem teljesen hasonló szerencsétlenségéről (a mely eseteken a „Nemzeti” 36.900 koronát fizetett ki) meggyőződnünk, hogy a „Nemzeti” mint elsőrangú magyar intézet fényesen igazolja a belé helyezett bizalmat.

„Henneberg-selyem”

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamit házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.** **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Színészet.

Az ígéret beteljesült tehát, a remény ez uttal eem csalt.

A kimondott szó nem veszett el a légben, az valóra is vált.

Színi szezonunk megkezdődött s hozzá fűzött reményeinkben nem csalatkozánk. Thália papnői eljöttek hozzánk, hogy a művészet oltárán a muzsának áldozanak és áldozatuk füstje magasán száll fel felé a művészet égébe . . .

Tudtuk, hogy szintársulatunk a mai kor igényeinek megfelel, tudtuk hogy ereje a kívánalmak színvonalán áll, de most már meg is győződöttünk róla, nincs okunk megvonni tőle az előlegezett bizalmat.

A szintársulat „Ripp Van Winkle” Planquette 3 felvonásos operettjében mutatkozott be, nagy számu s előkelő közönség előtt. — Az előadás jól fegyvereztettségével művésziességgel megjájzott részleteiben minden irányban kellemes benyomást keltett s a társulat ez első szereplésével megvetette a maga iránti bizalom alapját. — A szereplők remek játékaiknak kellemes háttérül szolgáltak a pompás díszletek, különösen a 2-ik felvonásbeli szikla csoportozat mindenkit kellemesen lepelt meg. — A címszerepet Kemény Lajos játszta. — Mit mondjunk, mily szavakkal ismertessük művészetét, hogy adjunk elismerést magas művészetének. —

Talán elegendő ha azt mondjuk, hogy első pillanat a közönség kedvence lett! Jeles képzettségre valló sok művészi ihlettel betöltött alakítása első pillanatra meggyőz bennünket, hogy tehetséges színésszel állunk szemközt. — Méltó partnere volt Barts Aranka Lisbeth szerepében, kinek művészi tudását talán csak szépsége, elragadó bája mulja felül. A hegyi tündér szerepében különösen elragadó volt. — A bájos Catrina — Koppan Margit kedves jelenség, ki hivatva van nem csak az elism-rést, de a szíveket is a maga részére meghódítani. — Kicsiny szerepét kerestelen hájjal és sok ügyességgel töltötte be. — Szentés János mint Derikk hü képét adta a szerelmes vén lovagnak. — Ő különben egy kiforrott tehetség, ki a művészet magas nivóján áll. — Általában kellemes meglegedéssel távozott a közönség az előadás urán.

Szerdán e hó 16-án Himfy dala került előadásra. A nemzeti színháznak ezen nagy sikerű darabjában mutatkozott be a kecskeméti színház drámai személyzete a szarvasi közönségnek. Sajnos, hogy Bercik e szép, poetikus-vigjátéka nem volt képes telt házat csinálni, pedig a színészek és színésznők magas nivón álló művészi játéka, az összjáték általában, és a keret, melyben Micsey társulata a darabot bemutatta, igazi műelvezetet nyújtottak. A darab mely eltér a moderu francia iskolától, jötekonyan hatott közönségünkre, mely minduntalan hangos kifejezésre juttatta tetszés nyilvánítását. Szegedi Róza és Kisfaludy Sándor általánosan ismert szerelmi történetét adja Bercik Himfy dalaiban fűszerezve azt eredeti Himfy strófákkal. Szegedi Róza szerepében Kürthy Sarolta egy csapásra a maga részére hódította a szarvasi közönséget, kedves poetikus volta rögtöni sympathiát ébresztett, játéka meglátszik a gondossággal mellyel szerepét tanulmányozta, és annak minden mozzanatát érvényre juttatta. Méltó partnere volt Rajz Ödön (Kisfaludy Sándor) szerepében. Rajz Ödön művészi és a legmagasabb igényeket is kielégítő játékaiban nem először gyönyörködik közönségünk, pár év előtt Rakodcay társulatával aratta Szarvason jól megérdemelt babérait. Szentés János páratlan kitűnő alakítást nyújtott Rosty Antal szerepében. Közönségünk első perctől kedvencévé fogadta Szentest, ki igen sokszor megnevettette páratlan humorával és kedélyével, nem egy ízben nyílt színen is tapsra ragadta a hallgatóságot. Melletük még kiváltak Gömöri (Ágh Ferkó) Torday Etel (Bay Annuska) Vajda Ilon (Jolán) Kemény (Bezerédy) Békefy (Szalóki) Magass Béla (Kisfaludi Károly) és Nagy Mari (Nagyne). A darab hatását nagyban emelték a szép és korhű jelmezek, s a kifogástalan, s a helyzetnek megfelelő színpadi díszletek.

Hisszük és reméljük, hogy e darabot mielőbb megismétlik, alkalmat nyújtva a szeptember elején megérkező nagyszámu tanuló ifjuságnak, hogy azt megnézhesse.

Csütörtökön disz előadás volt az arénában, a nemzet lantosa, halhatlan emlékü kölsök: Petőfi halálának 50 éves évfordulója alkalmából. — A közönség szokatlan távolmaradását — hisszük nem a hazafias érzelmek hiánya sem pedig a magasztos eszme iránti közöny nem okozta. — A díszelőadást Jókai „Apothésia” nyitotta meg, melyet Kürthy Sarolta szavalt. — Elismerés illeti meg őt érte. — A „Csikós” 2-ik felvonása került ezután színre. Ujra találkozunk kedvenceinkkel: Kemény mint „Andris” ezttal is egész teljében bemutatta ragyogó tehetségét, igazabb, valódi csikóst az anyatermészet, a nagy Hortobágy sem teremt. Hangjával ismét hódított. — A bájos Barts Aranka az ő édes, kellemes csengésű hangjával s kerestelen, igaz modorával művészi temperamentumának eleven megnyilatkozását adta. — A többi szereplők is mind jól töltötték be kisebb szerepüket. — Ezután Rudnyánszki Gyula „Petőfi” című 1 felv. színműve került előadásra. — E költői gondolatokban gazdag s a költő iránti rajongó szeretet adta szavakkal ékesített műremeket színészeink igen sikertűlt előadásban mutatták be. — A címszerepet itt Rajz Ödön játszta, — ki tehetséges színész, ki nehéz szerepe minden részletét gondos tanulmány tárgyává téve, a nagy költőt az ő páratlan nagyságában, szerelmében s a hazaszeretet magasztos szépségében sikerülten mutatta be. — Kürthy Sarolta szintén jól bevált Szendrei Julia szerepében. — Szentés mint „Csipkés Pál” sikertűlt megvilágításban tárta elénk a furfangos székelyt. — Tóth Lajos mint Egressy sikertűlt maszkjával aratott tetszést. — A többi szereplők egytől egyig beváltak. Pénteken Tóth Edének 3 felvonásos népszínműve a „Kintornás család” adatott zónaelőadásban. E mű egy darab élet, melyet az író a köznapi események keretéből emelt ki s mégis ahogy elibénk állítja: minden szava leköt, a hatás mindvégig elmaradhatatlan. — De a szerző célját a színészek igyekezete is nagyban elősegítette. — Már kezdünk bele szokni, csak jót

várunk, s azt hisszük, hogy ez másként nem is lehet. Egytől egyik mind jók voltak. — Aitner Ilka mint Bimbóné az anyai szeretet festésében általában jó volt, de mintha láttuk volna már őt — máshol — szerep-körét nagyobb odaadással betölteni. Kürthy Sarolta egyike a legtehetségesebb erőknél s ennek fényes bizonyosságát adta mint Mari — a megsált szerető nő szerepében. — Sok helyütt hatalmas drámai erő nyilatkozott meg játékában. Koppan Margit ezuttal kissé szórakozott volt, vagy talán szerepe helyenkint kissé hiányos? A férfi szereplők között Rajz (Kötő) és Kemény (Bimbó Laci) vetekedtek egymás felülmúlásában. — Bámuljuk e két színész ragyogó tehetségét s nem tudjuk, melyik játékának adjunk előnyt. Mert míg Kemény ki a hűtlen szerető lelki állapotát oly hűten tudja visszaadni, s szerepének minden legkisebb részébe magát beleélve — indulat rohamainak megkapó módon ad kifejezést, addig Rajz a tőle immár megszokott műveszi alakítással, páratlan sikerrel oldja meg feladatának legaprólékosabb részleteit. — Figyelmüket semmi sem kerüli el, s minden aprólékos dolgot szerepük hatásos megjátszásának előnyére fordítanak. — Szenties (Dáma Náci) kitűnő alak, tőle is csak jót várhatunk. Maszkja mindig sikerült, megjelenése mosolyra derít. Gőmőri tagadhatlanul jó volt itt is, de fogunk tőle — előnyösebb szerepben — jobbat is látni. — Békefy csinos dalaiért sok tapsot aratott.

Nyiltér,*

Nyilatkozat

Boldogult férjem, néhai *pacséri Rezsny Aurél*, Zenta város rendőrkapitánya, ki 1899 márczius 28-án a „Nemzeti“ baleset biztosító részvény társaságnál baleset ellen biztosította magát, 1899. aug. hó 3-án vadászat közben a fegyver véletlen elcsúszása folytán elhalálozván, a nevezett társaság a teljes biztosított összeget, azaz 40.000 koronát (negyvenezer koronát) nekem a kárjelentés vétele/fután rögtön kifizette.

A „Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnak“ ezen gyors és méltányos eljárása foly-

tán indítatva érzem magamat hálás köszönetemet nyilvánítani.

Zenta, 1899. augusztus hó 11-én.

özv. **pacséri Rezsny Aurélné**
szül. Kunszabó Berta.
Dr. Hajdu Dezső, **Heiszler Ferencz,**
ügyvéd. **gyógyszerész.**
mint tanuk.

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tisztá ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specificus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Előző járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőttesteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Helybeli főraktár:

Csapó Soma fűszerüzletében, ahol minden bel- és külföldi vizek friss töltésben kaphatók.
15-5. f.

Ezen rovatban közöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkifejezettebb, teljesen ártalmatlan, vegytiszt és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása Meglepő

Pár nap alatt szünteti *szeptót, májfoltot, pörse- nést, pattanást, bőrrákát, (mitesszer és minden más bőrbajt* Kisimítja a *ránczokat* és *himlőhelyeket*, még koros egyéneknek is *üde, bőséges arczint* kölcsönöz. Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ránczokat massaga által tüntetik ki. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot naponként Margit-Crém-mel masszírozzuk, nemcsak a szeptók, májfoltok és egyéb arczisz-tatlanságok tűnnek el, hanem a ránczok himlő- helyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Ovszer a nap és szél befalása ellen.

Nappal is használható. *Nagy tégely 1 frt kicsi 50 kr.*

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr.

Rozetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szí- nét adja vissza 1 forint.

Hajszőkiütő bármily haját aranszőkére fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosári *Bohus bojuszpedró* délczege, szép ba- jusz nevelésére 25 és 35 kr.

Földes Kelemen

Arad, *Deák Ferencz-utca 12.*

Bel- és külhoni gyógyszerészi és hygienikus kü- lönlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111 szám.

Főraktár *Bugyis A. és Medveczky J. gyósa.*

2-10 Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

10-10

Övakkodjunk a hamisításoktól és utánzatoktól.

Csak akkor valódi, ha minden doboz címeres védjeggyel van lezárva.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja **Budapesten:** a „Hermes“ **Ma- gyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,** vagy **Szegeden:** a **Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.**

Ezen pénzüzetek a nyerő kívánságára készek az 50,000 korona értékű főnyereményt

egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899 szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdekben és egyéb elárúsító helyeken.

Vizsontelrusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.